

Biblická hodina – 13.02.2025

Vzdych: „Zastavte sa na cestách, pozerajte a skúmajte dávne chodníky. Kde je dobrá cesta, po nej choďte a nájdete odpočinok pre svoju dušu.“ (Jer 6,16a) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 482: „Ó, Bože bližšie chcem vždy k Tebe byť...“

Modlitba: Ďakujeme Ti Bože náš nebeský, že s vierou môžeme skúsiť to, na čo sa nikto iný neodváža. Vo viere Pána Ježiša Krista odvážime sa myslieť na to, na čo si nikto iný netrúfa. V živej viere dosahujeme veci, na ktoré sa nikto iný neodváža. V neoblomnej viere trúfame si povedať áno tam, kde nikto iný. V nehynúcej láske Pána Ježiša Krista odvážime sa povedať nie, keď si to nikto iný netrúfa. V živej viere Pána Ježiša Krista smelo veríme, keď každý pochybuje. Ďakujeme za vieru proroka Mojžiša, za jeho rozvážnosť, za odvahu ísť vlastnou cestou, za odvahu vystúpiť na vrch Horeb, za dar povolania v Jeho živote. So zlomeným srdcom vyznávame, kde my stojíme od Jeho života viery. Prosím, nauč nás teraz pokorne stáť pred Tebou, drahý Kriste, aby sme videli seba a Teba, Ktorý máš moc nás tiež použiť. Pomôž nám, aby sme sa teraz od Teba učili, aby sme boli budovaní Tvojím Duchom cez vieru toho druhého a aby sme na tejto biblickej hodine zakúsili, že Ty si Pán, Ktorý sa dotýkaš našich srdc skrze Tvoje Slovo. Daj nám tomu porozumieť a ukáž nám, že žije a kraľuje niekto oveľa väčší ako Mojžiš, a to pôvodca a završovateľ našej viery, náš Pán Ježiš Kristus. Amen.

Biblický text: Piata kniha Mojžišova 34. kapitola: *„Z moábskych stepí vystúpil Mojžiš na vrch Nebó, vrchol Pisgy, naproti Jerichu, a Hospodin mu ukázal celú krajinu: Gileád až po Dán, celý kraj Naftaliho i kraj Efrajima a Menaššeho i celý kraj Júdov až po Západné more, Negev a oblasť údolia Jericha, mesta paliem, až po Coar. Hospodin mu povedal: „Toto je krajina, ktorú som pod prísahou slúbil Abrahámovi, Izákovi a Jákobovi, keď som povedal: ‚Dám ju tvojmu potomstvu!‘ Dovolil som ti ju uvidieť na vlastné oči, do nej však nevojdeš!“ Potom tam, v Moábsku, zomrel Hospodinov služobník Mojžiš, ako povedal Hospodin. Pochoval ho v údolí naproti Bét-Peóru v Moábsku. Dodnes však nikto nevie o jeho hrobe. Mojžiš mal stodvadsať rokov, keď zomrel. Zrak mu nezoslabil a jeho životná sila ho neopustila. Izraeliti oplakávali Mojžiša na moábskych stepiach tridsať dní, kým sa neskončili dni plaču a smútku za ním. Jozua, syn Núna, bol plný ducha múdrosti, lebo Mojžiš naňho položil ruky. Izraeliti ho poslúchali a konali tak, ako Hospodin prikázal Mojžišovi. V Izraeli však už nepovstal prorok ako Mojžiš, ktorému by sa dal Hospodin poznať z tváre do tváre. Nikto iný sa mu nevyrovnal konaním znamení a zázrakov, ktoré ho poslal Hospodin konať v Egypte pred faraónom a pred všetkými jeho služobníkmi a celou jeho krajinou. Nikto iný neprejavil takú moc, aby urobil všetky tie veľké a hrozné skutky, ktoré Mojžiš vykonal pred očami celého Izraela.“*

Drahí bratia a milé sestry!

Vyvrcholením tejto knihy je práve jej posledná časť. Spoznávame v ňom nielen Mojžišove hodnoty, ťažkosti a úspechy, ale Jeho celkové odovzdanie sa Bohu, Ktorý koná i v prospech neho. Tie udalosti máme pred očami, ktoré Mojžiš vykonal skrze Hospodina a na jeho povel. Akoby sme mohli zhrnúť jeho život?

Boh dodal odvahu Mojžišovi. Mojžiš počas svojho pôsobenia sa musel naučiť poslušnosti voči Pánovým slovám. Ak konal proti vôli Hospodina, ľudu Božiemu sa vodilo veľmi zle. Mojžiš sa naučil modliť za to, aby Hospodin všetky cesty uzavrel, ktorými nesmie chodiť a na ktorých ho nebude sprevádzať. (viď. IMojž 33,15) Pre neho bolo dôležité to, aby spoznal Hospodina a sprostredkoval Jeho vedenie. Mojžiš vedel, že nie všetko, čo si želáme je nám na dobro. Veď práve tie obdobia sú nám na dobro, ak pocítíme, že niečo nám chýba, vtedy totiž viera je istejšia ako náš život. Boh povedal nie Mojžišovi, nevstúpil do zaslúbene zeme, ale tento Boží muž nezostal bez podpory Božej. Vo svojom žiali získal nádej. Mojžiš videl zem kanaánsku. Mojžiš sa pozrel a svojimi očami prebádal územie, do ktorého nevstúpil. Vidiš to územie, ale nevstúpiš do nej. Má to zmysel? Vidieť a nikdy nezakúsiť Božie zaslúbenia, ktoré tak horlivo zvestoval? Má to zmysel? Len vidieť? Po prvé, je to neznáma a neprebádaná krajina. Abrahám sa takisto mal rozhliadnuť podľa Božieho príkazu. (IMojž 13,14-15) Ježišovi satan hovorí, že mu dá celú zem, nech sa rozhliadne. (Mt 4,8-9) Ježiš vo svojich podobenstvách takisto reční o tom, že je dôležité vidieť: „*Kúpil som pole a musím si ho ísť obzrieť. Prosím ťa, ospravedlň ma!*“ (Lk 14,18) Boží prístup je dôležitý. To, čo kresťan dostane, to nie vždy bude jeho naraz. Existujú kresťania, ktorí všetko chcú získať počas pozemského života. Veľké a nevýslovné dedičstvo nás čaká, ale existujú veci, ktoré budú naše len nehynúcou láskou Ježiša Krista, a to čo dostaneme, to vie iba Hospodin. Mojžiš počul o Božích zaslúbeniach. Toto územie nie je len vlastníctvom ľudu, ale aj naveky zostane jeho údelom. Boh mu prisľúbil, že toto územie bude večným darom pre Jeho ľud. Toto územie len vtedy stratia, ak svoje právomoci presiahnu (viď. VMojž 29,26-27), ale môžu to získať znova, ak vyznajú svoje hriechy. (viď. VMojž 30,4-5) Čo videl, a čo počul od Boha, to mu bolo pokojom na duši a na srdci.

Po druhé, Hospodin pripraví Mojžiša na všetko. Ako Boží služobník je vedený a má za sebou mnoho kurzov pod záštitou Hospodina. Jeho prívetivosť je dôležitá. Pre Jeho službu sme povolaní a povolani. Jeho mocou sme vedení a vedené. Poslušnosť Pánovi. Zverenie sa Hospodinovi. Mojžiš dostal patričnú fyzickú silu. Jeho oči videli, aj vtedy keď mal 120 rokov. Mať jasné a čisté videnie i v pokročilom veku, to nie je samozrejmosť. Mojžiš ako Boží služobník dostal patričnú silu od Hospodina. Jeho telesná slabosť bola prekonaná Hospodinom. Je dobré vidieť, že začo sme a musí byť vďační a vďačné Hospodinovi. Na druhej strane Mojžiš dostal aj patričnú duchovnú starostlivosť. Nemal ujmu ani na duši. Hospodin ho navštevoval. S ním sa stýkal Boh zástupov. Hospodin bol

v neustálom kontakte so svojim služobníkom. Nenechal ho na pokoji. Nezveril jeho opateru iným. Staral sa o neho, aby bol na tele a na duši čerstvý. Boh je život a On náš život zveľaduje. Mojžiš v tvárou tvár videl Hospodina. On zakúsil Jeho svätosť a Jeho moc. Jeho najťažšie dni života, a to staroba neboli bez Boha. Nežil ani jeden deň ani jednu noc bez Hospodina. Boh s nami. Aké veľké uistenie. Boh mi pomohol. Aké veľké požehnanie. Hospodin ma vedie. Aké mohutné povzbudenie. Je dôležité si to uvedomiť, lebo duchovná múdrosť bude len vtedy na vysokom piedestáli stáť.

Hospodin napomína Mojžiša. Mojžiš nebol bezchybný, a to Biblia ani nechce zatajiť. Jediný medzi nami, bol bezchybný, náš Pán Ježiš Kristus. Nikto iný. Hospodin pre jeho dve chyby nedovolil mu vstúpiť do zaslúbenej zeme. Pre hriechy vlastného ľudu a pre vlastné hriechy. Je očividné, že Mojžiš koľkokrát používa vo svojich napomenutiach výraz „pre vás“ Spoločenstvo je zodpovedné pre svoje skutky. Keď zhrešíme, tým škodíme aj iným, nielen sebe. Na druhej strane Mojžišove chyby boli taktiež zjavné. Veľakrát bol nahnevaný. Voda, jedlo boli na púšti neprístupné pre ľud (IVMojž 20) Mojžiš mal za úlohu skale prikázať, aby vychrlila vodu, ale on svojou palicou udrel po skale. Bol nahnevaný na ľud, pritom to vôbec nebolo jeho vlastníctvo. Jeho prchkosť sa vynorila. Ľud bol rozčarovaný z putovania a Mojžiš sa na nich rozhneval. Zabúdame, že staré hriechy nás môžu znova a znova ovplyvniť a premôcť. Staré hriechy môžu byť znova aktuálne. Mojžišova pomoc bola zjavná, ale nevedel sa premôcť pod ťažkosťami. Stratil rovnováhu a zostal vykoľajený. Nevedel sa ovládať. Sebaovládanie mu chýbalo. Mojžiš vedel, čo má urobiť, ale nekonal tak. Bol neposlušný? Možno aj to. Bol nahnevaný? Možno aj to. Bol namyslený? Možno aj to. Bol neúctivý? Možno aj to. Boží ľud sa zdráhal, chcel sa vrátiť do Egypta, vyplakával krajinu otroctva a Mojžiš stratil hlavu. Netreba nad tým veľa rozmýšľať, prečo Mojžiš nemohol vstúpiť do zaslúbenej krajiny, pretože nie konkrétny hriech zohráva úlohu v jeho živote. Nadišiel čas, kedy aj Mojžiš vošiel do odpočinku. Ježiš s Eliášom a Mojžišom sa rozpráva na hore v Kanaáne. (Lk 9,28-36). Rozprával sa s Božím Synom, s najdokonalejším prorokom.

Posledné uistenie pre Mojžiša je to, že Hospodin sa postará o Jeho nástupcu. Jeho život a jeho služba sa končí. Prechod z jednej knihy do druhej je plynulý, lebo Hospodin všetko zariadil.

Biblický text hovorí v štyroch rovinách o Jozue. Jozua bol posilnený Hospodinom. Múdrosť ducha bola posilou Ducha Svätého. Všetky vlastnosti Božích služobníkov sú dary Ducha Svätého a sú dané na určitý čas. Nikto nepreberá štafetu bez povolenia Hospodina. To nie je iba beh na olympijských hrách, ale dobrý boj viery, ktorý zakúsi každá bojovník, ktorý sa pozerá na Toho, Ktorý dobojoval. Duch múdrosti je už v Jozue a Hospodin žiada Mojžiša, aby ruky vkladal na svojho vyvoleného. Táto múdrosť však nie je iba duchovnou vlastnosťou jednotlivca. To neznamena len šikovnosť a smer konania. Múdrosť od

Hospodina je znakom toho, že Jozue bude pohotovo reagovať a živá viera v Boha bude zacvičenou praxou v jeho službe. Musí si všímať pri obsadení krajiny Boží plán a ten uskutočňovať. Jeho posilou nebudú státisíce bojovníkov, ale Jediný istý a pravý. Duch múdrosti vie zaistiť skutočné vedenie a videnie. Tu nemá čo hľadať osobná preferencia a ambície, ktoré napomáhajú k zrealizovaniu vlastných predstáv. Na duchu múdrosťou žijúci človek má možnosť zotrvať stále pri Bohu a neriadiť sa smermi sveta. Jediná ambícia pomôže Božia sláva skrze Ducha Svätého. Jozue sa vie a chce priučiť veciam Božím. Božie požehnanie sprostredkované Mojžišom spočívajú na ňom, ak sa bude učiť od Toho, Kto ho skutočne požehnáva. Jeho konanie bude jasné vtedy, keď sa nielen priučí remeslu, ale bude neustále počúvať Hospodina, teda bude verný až do smrti. Počas spoločných rokov samotný Mojžiš odovzdal veľké množstvo poznatkov Jozue, ale ani jedna nezaručuje jeho vernosť, iba živý vzťah s Hospodinom. Jozue si musí premyslieť pred Pánom, ako bude počínať v službe. Vidí klady a zápory pred sebou. Vidí ťažkosti a úskalia služby, ale kto sa neustále učí po boku Pána, ten zohráva s Ním víťazný tím. Práve preto žiadne rady od predchodcov, žiadne nápomocné rady ľudí nepomôžu v službe, iba to, že sa priľneme na Boha. Mojžišova služba sa končí a služba Jozue sa začína. Mojžiš bol človekom modlitby. Mojžiš sa modlil. Takto každá generácia má svoju zodpovednosť za ďalšiu. Mojžišova osoba pripomína skôr narodeným, aby vzývali meno Pánovo modlitbami a nevýslovnými žiadosťami za vlastných. Modlitba nás učí pokore a celkovej oddanosti Hospodinovi. Vytrvalí a vytrvalé v modlitbách. Obozretné a obozretní v modlitbách. Súcitní a súcitné v modlitbách. Nezávisí koľko máš rokov, nezávisí, aké slová, činy a opomenutia máš za sebou, ak si sa nesklonil za vlastných, nič si za nich neurobil. To, čo je hmotné v ich živote, to mole a hrdza vyriadi, to, čo je vymodlené zovretými rukami a pokrčenými kolenami, to ani pekelné brány sveta nepremôžu. Naše deti, vnúčatá, pravnúčatá potrebujú živých prímulvcov v mene Pána Ježiša Krista, Ktorý je skutočný Prímulvca za nás po pravici nášho Otca Všemohúceho. Piata kniha Mojžišova sa začína uvedením do služby vodcu a končí sa s pokorou Mojžiša. Vodca, ktorý sa stáva modlitebníkom. Vodca, ktorý koná a tichý spoločník, ktorý koná tiež, ale už nie mocou ruky, ale mocou Ducha Svätého. Moc, alebo bezmoc charakterizuje tvoju starobu, drahý brat a milá sestra? Mocne konať a všetko zabezpečiť je také ľudské, odovzdať sa v pokore a v tichosti Pánovi, to je jedine od Boha, lebo jedine Bohu sláva za život, ktorý sa vie modliť a nekonať tam, kde už nemá zásah patričný. Hora Nebó a jeho vrchol Pisga je symbolom modlitby Mojžiša. Vrcholom tvojho života je modlitba zo srdca, ktoré máme u Pána?

Biblický text: Evanjelium podľa Lukáša 10. kapitola, 38-42. verše: *„Ako išli ďalej, vošiel do jednej dediny, kde ho prijala do domu istá žena menom Marta. Mala sestru, ktorá sa volala Mária. Tá si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slová.*

Marta však bola veľmi zaneprázdnená s obsluhou. Zrazu zastala a povedala: „Pane, nedbáš, že ma sestra nechá samu obsluhovať? Povedz jej, aby mi pomohla!“ Pán jej však povedal: „Marta, Marta, staráš sa a znepokojuješ pre mnohé veci, a potrebné je len jedno. Mária si vybrala dobrý podiel, ktorý sa jej neodníme.“

Drahí bratia a milé sestry!

Okrem evanjelistu Lukáša sa o Márii a o Marte zmieňuje iba Jánovo evanjelium. Mená Márie a Marty poznáme v súvislosti so vzkriesením Lazara (Jn 11,1-44). Odtiaľ vieme, že v Betánii neďaleko Jeruzalema bývali. Aj keď to vie aj Lukáš miesto v tomto príbehu nespomína. (viď. Lk 19,29; 24,50). Dôvod nepoznáme. Lukáš len spomína, že Ježiš je na ceste. Ide ďalej po svojej trase smerom k Jeruzalemu. V tejto časti evanjelia každý príbeh v istom zmysle pojednáva o vzťahu s Ním. Vzťah s Ježišom, to je téma tohto celého oddielu, v ktorom je vsunutý príbeh o milosrdnom samaritánovi a aj príbeh Márie a Marty. Ten predchádzajúci je príbeh o zľutovaní. Ako Ježišovu reč interpretujú tí, ktorí obchádzajú polomŕtveho človeka, pritom tí dvaja, ktorí zlyhali predstavujú dva typy duchovných konštitúcií Izraela a mali by inklinovať k pomoci, malo by to ich viesť k aktivite a rozhojneniu lásky Hospodinovej voči blíznym. Ježiš si však inak predstavuje spravodlivosť. Je to služba a nie dodržanie zákona. Spravodlivosť vzatá do vlastných rúk nemá čo hľadať v živote učeníka. Spravodlivosť. O to sa usiluje i Marta. Ježiš však jednoznačne stojí na strane Márie, lebo ona si vybrala správny podiel. Vybral si správnu časť alebo správnu rolu, je dôležité. Marta nie je zlá a panovačná, ale chce mať všetko nádychom zákona vyriadené. Už aj ona by si sadla, keby mala pomoc, ale nemá, preto urguje Pána, aby oslovila Máriu. V slovách Marty však kolujú staré rukopisy Zákona. Toto potom platí aj vtedy, ak musíme zistiť, že staré rukopisy kolíšu v slovách o Marte. Marta je staršia, Marta je vo veku pokročilá, a má právo osloviť Máriu, a má právo ako pani domu i Ježiša vyzvať k činom. Na Jeho slová asi sa už postaví aj Mária. Jej slová sa však akoby obrátili proti nej. Ježiš hovorí: „Marta, Marta! Mária si vybrala dobrý podiel. Dvojité oslovenie naznačuje k výzve nutnosti, poď si už sadnúť. Rytmus oslovenia Marty má pre nás osobitný význam. Ježiš nepotrebuje naše pohostenie. Vymaž si už z hlavy, že to čo robíš pre Krista, je dôležité. Dôležitosť Ježišovej prítomnosti je to, že mám možnosť si ho vypočuť, prijať Jeho slová, učiť sa od Neho. Starosti sveta, márnosti každodennosti nás ubíjajú, a pritom my nemáme čas ani na modlitby. Čas strávený s Pánom je omnoho dôležitejší ako to, čo robíme i s láskou pre Ježiša. Čo je potrebné? Podľa Ježiša je Marta príliš zaneprázdnená oddávaním sa zvykom pohostinnosti, stačilo by aj málo, "ale treba viac", a to viac si Mária prijala.

To "jeden" zo strany nie je jedlo. To sa nevzťahuje na telesný pokrm. To jedno môže ísť bokom, lebo v jednoduchosti je krása. Ježiš nás tak nasýti, že ani

v období pôstu nepocítíme hlad. Duchovný pokrm je dôležitejší ako zvyk pohostinnosti. Jednoduchosť v jedení, a byť bdelí a bdelá na Ježišovo učenie. Obsiahle sa zaoberať a obsírne preísť Ježišovým učením. Ježiš nepokarhá Martu, ale pochváli Máriu. Máš možnosť aj ty, drahá Marta. Možnosť je ti darom poukázaná. Čo uprednostňuješ? Moje slová, alebo svoju pohostinnosť. Nehovoríš, že to, čo robíš nevyviera z Tvojej lásky, ale ... ja ti preukazujem dokonalú lásku. V tomto prípade Ježiš hovorí, treba počúvať jeho reč. Stačí tak málo, a budeme uspokojení a uspokojené. Jeden typ jedla a stačí, a to nám naservíruje náš Pán. Ježiš nám stavia zrkadlo. Niečo totiž nám odnímu, a niečo nie. Neodníme sa jej toto jedlo, v pôvodnom jazyku to je v budúcom čase. Vždy čerstvé a vždy chutné a bohaté a živiny, to je Ježišov pokrm. Je vidieť, že Mária si vybrala slovo života a s tým dostane dedičstvo večného života, ktoré jej nikto nevezme. Budúci čas je oveľa dôležitejší ako rozkazovací spôsob Marty. V tomto prípade Ježiš priamo oslovuje Martu, odmietne jej žiadosť, aby vyhľadávala aj ona, to čo Mária ako pomoc priala. Ako máme teraz chápať tento príbeh? Ježiš zastavuje Martu, Ježiš sa postavil na Máriinu stranu. O horlivosti Marty nepochybuje a ani to netvrdí že služba stolovania je zbytočná, veď podobnú službu už prijal aj od svojich učeníkov (viď. Lk 8,3). No predsa z viacerých dôvodov nesúhlasil so správaním Marty. Ona bola zaneprázdnená. O nič iné sa nestarala. Iba myslela na to, čo môže dať Ježišovi, a úplne zabudla na to, čo jej Ježiš podaroval svojou rečou. Existuje veľa vecí, čo ňu odvádza od počúvania Ježiša. Ježiš to neschvaľuje. Čo neprispieva k odpočínutiu tvojej duše, to Ježiš odmieta. Nedovolí Marte, aby rozptyľovala Máriu a odvádza od počúvania slova Ježišových. Mária robí správnu vec, pretože je poslušná Ježišovým slovám. Počúvanie Ježišových slov je nevyhnutné. Avšak z Ježišových slov môžeme slobodne interpretovať vlastné rozhodnutia, ktoré sú platné pre naše situácie. Neznamená to, že služba je zbytočná a že nech sa život človeka skladá iba z počúvania Slova. Ale počúvať jeho slová, je dobrý podiel a je potrebný na to, aby sa náš život uberal správnym smerom. Od Neho sa musíme naučiť, ako Mu máme slúžiť. Kto počúva Ježišove slová, vykoná ich, a vybral si dobrý podiel.

Modlitba

Požehnanie: „Túžime však, aby každý z vás prejavoval rovnakú horlivosť za plné rozvinutie nádeje až do konca, aby ste nezleniveli, ale aby ste napodobňovali tých, čo sú pre vieru a trpezlivosť dedičmi prisľúbení.“ (Žid 6,11-12) Amen.

Pieseň: Žalm č. 139: „Preskúmal si ma, Pane náš,...